

Betreft:	Bijbelstudie	Dit is een uitgave van de Hersteld Hervormde Mannenbond	
Onderwerp:	Psalm 116 : 1 – 19	Auteur:	Ds. A.J. Schalkoort
Jaargang 2	Nummer 2018-06	Deze uitgave is uitsluitend bestemd voor de aangesloten verenigingen	

Een danklied om de verlossing uit grote benauwdheden

Psalm 116

Met deze Psalm gaan wij één van de meest bekende psalmen lezen en bestuderen. Net als Psalm 113 hoort ook deze bij het Hallel. Dat zijn de psalmen 113-118. Bij het laatste Avondmaal heeft Jezus met Zijn discipelen dit Hallel gezongen.

In het Nieuwe Testament citeert Paulus vers 10 (zie 2 Kor. 4: 13) en vers 11 (zie Rom. 3:4).

De indeling is als volgt: Belijdenis van liefde tot God, vanwege Zijn verlossing; (Verzen 1-2). Omschrijving van de nood en de wijze waarop de Heere heeft verlost; (Verzen 3-11); Verzekering van de lof en dank die de Heere worden toegebracht. (Verzen 12-19).

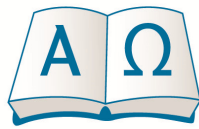
Psalm 116 is ten diepste een lijdenspsalm. De Zaligmaker heeft Zelf deze woorden overgenomen en gezongen. Hij heeft als geen ander de diepe inhoud van deze psalmen meegemaakt. Het getuigt van de Borg en Middelaar die Zijn lichaam liet verbreken en Zijn bloed heeft vergoten tot een volkomen verzoening van al onze zonden. Er is niemand die zo volmaakt Zijn God en Vader heeft liefgehad als Jezus Christus, de Zoon. Wie de dichter van deze psalm is weten wij niet. Sommigen denken aan David die door zijn schoonvader vervolgd werd. Anderen noemen Hiskia die tot stervens toe ziek was en daarvan genezen werd. In ieder geval iemand die uit de grote nood tot de Heere heeft geroepen en die door Hem verhoord en gered is.

Verzen 1,2: De dichter heeft de Heere lief. Dat is een groot wonder wanneer wij die haters van God en de naaste zijn, de Heere lief krijgen. Dat gebeurt door Hem die Zijn leven gaf tot een rantsoen voor velen. Dan kunnen we met Petrus getuigen: “Heere, gij weet alle dingen, gij weet dat ik U liefheb.” Niet de vraag of wij bekeerd zijn, of gelovig, maar of wij de Heere van harte lief hebben, is van groot belang. Dan weet u: “Wij hebben Hem lief omdat Hij ons eerst heeft liefgehad”. Verkiezende liefde ligt daar aan ten grondslag. Het eerste teken van die liefde is dat we biddend zijn geworden. Hem in mijn dagen aanroepen. Elke dag dus. We hebben leren roepen net als de tollenaar in de gelijkenis: “O God wees mij de zondaar genadig”. De stem van de Heere hebben we dan gehoord middels de verkondiging van Zijn Woord. Deze ging af naar zijn huis gerechtvaardigd. Die hoge God heeft in Zijn Zoon Zijn oor geneigd om mijn smeekstem te horen en te beantwoorden. Over nederbuigende goedheid gesproken.

Vers 3: Hier beschrijft de dichter de grote nood waarin hij verkeerde. Hij getuigt van doodsangsten, alsof hij al in de hel was, benauwdheid en droefenis. Of dat nu een dodelijke ziekte was of de achtervolging door de vijand die het op de dood van de dichter gemunt heeft. Sommige uitleggers menen dat het hier zou gaan om David (zie Psalm 18) waar hij ook van dezelfde nood getuigt.

Vers 4: Maar juist in die nood heeft de dichter de Naam des Heeren aangeroepen om de bevrijding van zijn ziel. De Naam is de openbaring van Gods deugden, van Hem die getuigt: “Roep Mij aan in de dag der benauwdheid en Ik zal u er uithelpen en gij zult Mij eren.” Psalm 50:15.

Vers 5: De dichter die banden van de dood en de angsten van de hel heeft beleefd, heeft gebeden om de bevrijding van zijn ziel. Zijn stem en zijn smekingen waren tot de Heere, de getrouwe verbonds God Die alleen om Jezus wil verhoring schenkt. Christus Die Zelf geen verhoring kreeg toen Hij plaatsvervangend hing aan het vloekhout: “Mijn God, Mijn God waarom hebt Gij Mij verlaten?” Opdat een ieder die Hem aanroept in de nood ondervindt dat Zijn gunst oneindig groot is! Het gaat om de bevrijding van onze ziel, van de verlossing uit de macht van de wereld, de satan en ons eigen verdorven ik. Een voortdurende strijd en geroep tot de Heere totdat Gods kind eindelijk onder de gemeente van de uitverkorenen in het eeuwige leven onbevlekt gesteld zal worden. Dan pas is er de totale bevrijding. Na de strijd, de overwinning. Intussen is daar een troon van genade in de hemel, waar de Heere om Jezus wil al de dagen van uw leven aangeropen wil zijn. Die wil horen naar uw stem, naar uw smekingen.

Vers 6: Wie zijn de eenvoudigen? We denken aan Nathanaël van wie Jezus getuigde: “Zie waarlijk een Israëliet in wie geen bedrog is.” Oprecht gemaakt voor de Heere en uzelf. Dan heeft u door Gods Geest niets meer te verbergen voor de Heere: uw zonden niet, uw verlangens niet, uw liefde voor Hem niet. Zo’n iemand is volledig hulpbehoevend geworden in een geestelijke zin. Het zijn de zachtmoedigen die het aardrijk zullen beërven. Uit eigen ervaring weet de dichter dat hij uitgeteerd was. Krachteloos en machteloos door de banden van de dood en de angsten van de hel, door de benauwdheid en droefenis. Geheel uitgeteerd. Doch Hij heeft mij verlost. Hij zag op mij neer, neigde Zijn oor en bevrijdde mijn ziel.

Verzen 7-9: “Onrustig is ons hart totdat het rust vind in uw o God”, zo kunnen wij deze verzen samenvatten. Zo mag de dichter getuigen van de rust en vrede die de Heere hem deed smaken. Dan is er ook het verlangen om te wandelen in het land van de levenden voor het aangezicht van de Heere. De oprechte dankbaarheid komt hier openbaar in het doden van onze oude natuur en het wandelen in een nieuw godzalig leven.

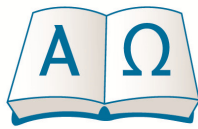
Verzen 10 en 11: Wandelen voor Gods aangezicht in heiligheid komt ook openbaar in het door het geloof spreken. Getuigen uit welke grote nood en dood de Heere U gered heeft. Paulus neemt deze woorden over in 2 Kor. 4: 7-12 om ook aan te geven dat wanneer we gered zijn door de Heere we daarvan willen getuigen tegenover anderen, te roemen in die God Die wonderen doet. In zijn nood heeft de dichter uitgesproken dat alle mensen leugenaars zijn, dat er geen hulp of heil bij de mens is. Zijn hulp was van de Heere alleen Die de waarachtige en betrouwbare is. Zalig hij die in dit leven Jacobs God ter hulpe heeft.

Verzen 13 en 14: Wanneer hier sprake is van een beker, denken we allereerst aan de lijdensbeker die Christus aangereikt kreeg van Zijn Vader en die Hij tot de laatste druppel heeft leeg gedronken en zo Gods toorn tegen de zonden te stillen. Daarom kan er in Psalm 116 sprake zijn van de beker der verlossingen. Tot nu toe heeft ook de dichter uit de beker van het lijden moeten drinken, maar niet zoals Christus dat plaatsvervangend heeft gedaan. Maar daarom kon de ziel van deze dichter bevrijdt worden uit al zijn benauwdheden en is er het verlangen om de beker der verlossingen op te nemen en de Naam des Heeren aan te roepen. Niet alleen het verlangen, maar het ook daadwerkelijk te doen. Het opnemen van die beker is het teken van het zich toe-eigenen van de verlossingen die er in Christus zijn. Wat Hij voor mij heeft gedaan: Ik voor u daar gij anders de eeuwige dood had moeten serven. Dat is weten dat uw verlossing vast ligt in Hem. Daardoor wordt de Naam des Heeren verheerlijkt wanneer Hij wordt aangeroepen al de dagen van ons leven.

De Heere geloften betalen, is een uitdrukking die we vaker tegen komen in de Bijbel. In Psalm 50 zegt de Heere: “Doet geloften en betaalt ze.” Ook hier zal de dichter dat doen, niet alleen voor zichzelf in het verborgene, maar ook in de tegenwoordigheid van al Zijn volk. Anderen mogen getuigen zijn wie de Heere voor hem geweest is en wat Hij gedaan heeft om de dichter te redden uit het verderf en de rust te geven die overblijft voor het volk van God. Welke geloften heeft de dichter gedaan? Vers 9: “Ik zal wandelen voor het aangezicht van de Heere in de landen van de levenden.” Vers 13: “Ik zal de beker der verlossingen opnemen en de Naam des Heeren aanroepen.” Het gebed is het voornaamste stuk van de dankbaarheid. Vers 16: “Och, Heere! Zekerlijk ik ben uw knecht, een zoon uwer dienstmaagd; Gij hebt mijn banden losgemaakt.” Opnieuw een getuigenis een knecht van de Heere te zijn. Te doen wat de Heere van ons vraagt. Dat is een leven tot eer van de Heere.

Vers 15: Het leven van de dichter was te kostbaar om het te laten gebeuren dat hij zou gedood worden, daarom heeft de Heere hem verlost. (Zie ook Psalm 72: 14).

Verzen 16-19: Opmerkelijk dat in deze psalm de dichter met zijn eigen nood en redding begint, daaruit door de Heere verlost is en eindigt met de dankzegging temidden van al Zijn volk. Met andere woorden, wat de Heere in het verborgene begint te werken zal toch openbaar komen. Als een knop van een bloem die van lieverlee open gaat en heerlijk geurt en kleurt. Wat de Heere in het begin werkt zouden we verborgen willen houden uit schaamte voor anderen, maar dat kan niet zo blijven want de Heere geeft vrijmoedigheid om te getuigen wat Hij aan de ziel gedaan heeft. Dat te doen allereerst in Gods huis, d.i. de gemeenschap van de heiligen. Deze gemeenschap stijgt uit boven alle kerkmuren en weet zich lid van de algemene Christelijke kerk. Hij is het zo waard om geloofd en geprezen te worden en dat in de voorhoven des Heeren, in het midden van u, o Jeruzalem! Hallelujah.

Te lezen Schriftgedeelten en te zingen Psalmen:

Psalm 116; 2 Kor. 4: 7-12; Johannes 1 : 48-52; Psalm 32; Psalm 18 en 50.

Ps. 116; Ps. 32 : 1, 3 en 6; Ps. 72 : 7.

Gespreksvragen:

1. Wat was de diepste nood waarin de dichter verkeerde?
2. Waarom heeft hij de Heere van harte lief gekregen?
3. Wie zijn de eenvoudigen waar sprake van is in vers 6.
4. Noem voorbeelden uit de Schrift van hen die voor Gods aangezicht hebben gewandeld.
5. De dichter zal de Heere vergelden voor al Zijn weldaden. Hoe zal hij dat doen en om welke weldaden gaat het?
6. Het laatste gedeelte van deze psalm spreekt van de gemeenschap van de heiligen waar de dichter getuigenis zal doen van Gods grote daden. Vinden wij daar iets van terug in onze tijd en in onze kerken en gemeenten?

Verdiepingsvragen:

1. Waarom hebben velen van Gods kinderen geen vrijmoedigheid om te getuigen wie de Heere voor hen wil zijn?
2. Wat zegt het slot van deze psalm over de gemeenschap van de heilige en hoe de kerk vandaag pas echt kerk kan zijn?

Aantekeningen: